

Scrisoare de recomandare pentru acordarea titlului Doctor Honoris Causa

VICTOR IERONIM STOICHIȚĂ

Cu o carieră începută exploziv încă din țară – între 1975 și 1985 publică nu mai puțin de 10 cărți (șase studii și patru traduceri) și are calitatea de asistent la Catedra de Istoria și teoria artei din cadrul Academiei bucureștene de Arte Frumoase –Victor Ieronim Stoichiță este astăzi, cu siguranță, istoricul de artă român cu cea mai largă recunoaștere internațională. Și nu pentru că a predat ori a conferențiat la unele dintre cele mai prestigioase universități, de la Sorbona și Harvard până la Göttingen și Fribourg, ci mai cu seamă prin faptul că opera Domniei Sale conține acel filon rar de universalitate care o transformă într-un reper de neocolit.

Activitatea și opera lui Victor Ieronim Stoichiță sunt de necuprins în câteva fraze. *Creatorul și umbra lui*, ultima lucrare apărută înainte de a părăsi România, cuprinde oarecum în eboșe multe dintre dimensiunile vizuale și ideatice care îl vor urmări de la *L'instauration du tableau*, tipărită la Paris în 1993 și până la volumul din 2019, *Des Corps. Anatomies, Défenses, Fantasmies*. E o operă care, în ansamblul ei, se constituie treptat dar pare, cu fiecare lucrare, definitivă. Mereu deschisă însă întotdeauna rotundă. Nu poți spune, oricum, despre Victor Ieronim Stoichiță că se ocupă, pur și simplu, de istoria artei, pentru că avem de-a face cu o perpetuă glisare între antropologia culturală și istoria ideilor, între eshaustivitate și freamătul discret al detaliului. Cărțile Domniei Sale sunt mai degrabă, cum s-a mai spus, studii vizuale, studii de *istoria vizualității* am adăuga noi, cu focalizări neașteptate având la bază un enciclopedism ce covârșește. Dacă ar fi să îi comparăm opera cu cea a unui alt contemporan, plasată într-o zonă culturală diferită, am putea-o compara cu cea a lui Umberto Eco. Limpezimea stilistică și claritatea ideatică vin la amândoi dintr-o cantitate și calitate a informației manipulate cu grijă pentru a nu deveni balast. E opera unui om care, în ciuda acestor calități excepționale, afirmă simplu că nu e nimic greu în asta: „Aș dori să spulber iluzia că acest abecedar [al vizualului] este un obiect rezervat elitelor sau că învățarea limbajului vizual ar fi întreprindere spinoasă, ba chiar imposibilă”. Discursul lui despre vizual este de fapt un *metadiscurs intim*: în cărți precum *Efectul Pygmalion* sau *Despre corp* tot ce intră în sfera vizualului își găsește rost și semnificație – de la miniaturi și fotografii la filmele lui Hitchcock, de la carne și marmură până la... lacrimă. Există planuri deschise în și de opera lui Virgil Ieronim Stoichiță ale căror tonalități rămân încă de descifrat.

De aceea mă simt onorat susținând acordarea titlului de *Doctor Honoris Causa* al Facultății de Arte și Design din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

Prof. univ. dr. Aurel CHIRIAC

Director Muzeul Țării Crișurilor

